Legyen X egy halmaz. Az $\mathcal{A} \subset \mathcal{P}(X)$ halmazrendszert σ -algebrának nevezzük, ha

Honlap

- 1. $X \in \mathcal{A}$,
- 2. $\overline{A} = X \setminus A \in \mathcal{A} \quad \forall A \in \mathcal{A},$ 3. $\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i \in \mathcal{A}$, ha $A_i \in \mathcal{A} \ (i \in \mathbb{N})$.

Ekkor az $(X, \mathcal{A})$ rendezett párt mérhető térnek, az $\mathcal{A}$ elemeit mérhető halmazoknak nevezzük.

A $\mu \colon \mathcal{A} \to [0, \infty]$ függvényt *mértéknek* nevezzük az $(X, \mathcal{A})$ mérhető téren, ha $\mu(\emptyset) = 0$ és

$$\mu\left(\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i\right) = \sum_{i=1}^{\infty} \mu(A_i)$$

minden $A_i \in \mathcal{A}$ $(i \in \mathbb{N})$ diszjunkt rendszerre. Ekkor $(X, \mathcal{A}, \mu)$ -t mértéktérnek, $\mu(A)$ -t az A mértékének nevezzük.

Legyen X egy halmaz, $\mathcal{H} \subset \mathcal{P}(X)$, $\nu \colon \mathcal{H} \to [0, \infty]$ és μ a ν -höz tartozó külső mérték. $B \subset X$ pontosan akkor μ -mérhető, ha

$$\nu(A) \ge \mu(A \cap B) + \mu(A \setminus B) \quad \forall A \in \mathcal{H}. \tag{1}$$

Az (1) szükségessége triviálisan teljesül.

Ha X egy halmaz és $A \subset X$, akkor az

$$I_A \colon X \to \mathbb{R}, \quad I_A(x) := \begin{cases} 1, & \text{ha } x \in A, \\ 0, & \text{különben} \end{cases}$$

függvényt az A karakterisztikus függvényének nevezzük.

Legyen $(X, \mathcal{A}, \mu)$ mértéktér és $g, f, f_n \colon X \to \mathbb{R}_b \ (n = 1, 2, 3, \dots)$ mérhető függvények. Ha g integrálható és $|f_n| \leq g \ \forall n \in \mathbb{N}$ -re, akkor

$$\lim_{n \to \infty} \int f_n \, \mathrm{d}\mu = \int \lim_{n \to \infty} f_n \, \mathrm{d}\mu.$$

A mérték folytonossága a következő miatt igaz:

$$\mu\left(\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i\right) = \mu(A_1) + \sum_{i=1}^{\infty} \mu(A_{i+1} \setminus A_i) =$$

$$= \lim_{n \to \infty} \left(\mu(A_1) + \mu(A_2) - \mu(A_1) + \dots + \mu(A_n) - \mu(A_{n-1})\right). \quad (2)$$

A koszinusz és szinusz függvények hányadosát kotangensnek nevezzük, azaz

$$\operatorname{ctg}(x) := \frac{\cos(x)}{\sin(x)}.$$